

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 7. april 2014 i sag nr. BS [REDACTED]

K [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

mod

[REDACTED] Forsikring A/S
[REDACTED]
[REDACTED]

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der er anlagt ved retten i Randers den 21. februar 2012, vedrører personskadeerstatning i anledning af en færdselsulykke den 17. februar 2003.

Sagsøgeren, K [REDACTED] har nedlagt principal påstand om, at sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, til sagsøgeren skal betale 308.035 kr. med tillæg af procesrente fra den 11. maj 2011. Sagsøgeren har nedlagt subsidære påstande om, at beløbet til betaling er subsidiært 233.415 kr., mere subsidiært 219.310 kr. og mest subsidiært 205.600 kr.

Sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, har nedlagt påstand om frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

Den 17. februar 2013 var sagsøgeren udsat for en trafikulykke, hvor hun blev påkørt bagfra. Af lægejournal af 21. februar 2003 fremgår, at hun efter ulykken var øm i nakken med lettere hovedpine.

I perioden herefter fortsatte sagsøgerens gener og hun konsulterede løbende sin læge herom.

Ulykken blev anmeldt til sagsøgerens forsikringsselskab. Til brug for sagen blev der i medfør af erstatningsansvarslovens § 10 indhentet en vejledende udtalelse fra arbejdsskadestyrelsen om méngrad og erhvervsevnetab.

I udtalelse af 22. februar 2006 fra arbejdsskadestyrelsen fremgår, at méngraden blev vurderet til 8 % og erhvervsevnetabet til 25 %.

Ved brev af 6. december 2006 indgik parterne forlig i sagen. Det fremgår af brevet bl.a.:

"På grund af sagens omstændigheder skal vi være indforstået med at acceptere din forligsmæssige løsning på sagen, hvor din klients årsløn fastsættes til skønsmæssigt 270.000 kr."

I forlængelse heraf udbetalte sagsøgte 18.345 kr. ekskl. renter i mengodtgørelse og 614.250 kr. ekskl. renter i erhvervsevnetabserstatning.

Der er mellem parterne enighed om, at erstatningssagen således oprindeligt blev afsluttet den 22. december 2006.

I 2005 havde sagsøgeren ansøgt om flexjob men fik afslag. Der blev i stedet påbegyndt et revalideringsforløb. Bevilling herom blev givet den 24. maj 2006. Det fremgår af journalnotatet herom, at det forventedes, at sagsøgeren kunne fastholdes i selvforsørgelse på normale vilkår, efter en revalidering. Af journalnotat af 9. maj 2007 fremgår, at sagsøgeren ikke længere selv vurderede, at hun ville blive i stand til at arbejde mere end 15-20 timer ugentligt. Sagsbehandleren noterede desuden, at hun vurderede, at det realistisk ville ende med et flexjob. Den 23. juni 2008 blev sagsøgeren indstillet til flexjob, der blev bevilliget den 25. juni 2008.

Den 13. oktober 2008 anmodede sagsøgeren sagsøgte om at genoptage erstatningssagen, hvilket sagsøgte afviste ved brev af 5. november 2008

Sagsøgeren indhentede herefter en ny vejledende udtalelse fra arbejdsskadestyrelsen. I udtalelsen af 28. marts 2011 meddelte arbejdsskadestyrelsen, at de fortsat vurderede, at méngraden var 8 % mens erhvervsevnetabet nu blev vurderet til 35 %.

Parterne korresponderede om sagen og der blev den 24. juni 2011 indgået en aftale om suspension af forældelsesfristen. Af sagsøgerens første skriftlige henvendelse til sagsøgte herom fremgår:

"Jeg henviser til vores telefonsamtale i dag og beder dig bekræfte, at der ikke indtræder forældelse den 25. juni 2011, men at vi drøfter sagen mandag den 27. juni 2011 og aftaler nærmere"

Sagsøgte fremsendte en bekræftelse herpå pr. mail samme dag.

Den 4. juli 2011 fremsendte sagsøgte yderligere en mail, hvoraf fremgår:

"Som aftalt telefonisk kan jeg hermed bekræfte at forældelsen i aktuelle sag suspenderes til 1. september 2011 for så vidt angår krav der ikke allerede er forældede."

Da parterne ikke kunne nå til enighed, blev denne sag anlagt den 21. februar 2012.

Der er under sagen indhentet en udtalelse af 5. december 2012 fra retslægerådet.

Begge parter korresponderede efterfølgende med arbejdsskadestyrelsen, der i en udtalelse af 17. oktober 2013 fastholdt den tidligere vurdering af mén-graden og erhvervsevnetabet.

Af den i arbejdsskadestyrelsen medvirkende lægekonsulents notat af september 2013 fremgår bl.a.:

"21. SEP 2013, PHO

2007 Generne fra ankelen fortaber sig med årene, men vi har ikke en egentlig status. Ikke løshed bedre end D.2.2.1 skøn 2-3% tillæg for dyb årebetændelse som kan efterlade let hævetendens ialt 5%

2010 Skulder bevæger fremop=udop=100 nov. 2011 skøn 8 %

Arbejder som lærer på tekniskskole, her synes der ikke at være begrænsning, som egentlig kørelærer til lastbil måske let.

28 SEP 2013, MIK

Man kan ikke vurdere men efter et UT (her 2006) på et bilag der ligger 3 uger efter UT og ganske vist med opfølgende notater to mdr. senere. I maj 2006 er der fortsat dgl. hvp, har dog svært ved at forestille mig at vi kommer op over 5% når der tidl. er givet 8% for nakken."

Arbejdsskadestyrelsen besvarede den 9. december 2013 nogle spørgsmål fra parterne. Af besvarelsen fremgår bl.a

"Spørgsmål 1:

Er vurderingen af årsagssammenhæng ved en fejl foretaget på baggrund af lempelsesreglen i arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2.

Svar:

Nej

Vurderingen er foretaget efter bevisbyrdevurderingen i erstatningsansvarsloven, hvorefter det er skadelidte, der skal sandsynliggøre, at skaden har medført det påståede tab.

Som det fremgår af udtalelsen, er vurderingen er baseret på egen læges journal på tidspunktet for skaden samt speciallægeerklæringen fra 2004.

Iøvrigt er det vores opfattelse, at vores begrundelse for at afvise årsagssammenhæng til psykiske gener understøtter korrekt brug af bevisbyrde-

reglen.

I forhold til Retslægerådet foretager styrelsen en bredere forsikringsmedicinsk vurdering, og en juridisk vurdering af, hvorvidt bevisbyrden er løftet."

I anledning af at en repræsentant fra arbejdsskadestyrelsen blev varslet indkaldt til at afgive forklaring under hovedforhandlingen, afgav arbejdsskadestyrelsen yderligere en udtalelse i sagen den 28. februar 2014.

Yderligere helbredsmæssige oplysninger og revalidering

Af sagsøgerens læge-journal for perioden efter den 21. februar 2003 beskrives flere henvendelser omkring nakkesmerter og hovedpine, ligesom der er beskrivelser af flere konsultationer i anledning af psykiske vanskeligheder. Sagsøgeren henvises til psykiatrien i Århus Amt, hvor hun efter 5 ambulante samtaler afsluttes den 28. april 2004.

Af en speciallægeerklæring af 1. november 2003 [fejlagtig dateret 1. november 2004] indhentet af arbejdsskadestyrelsen forud for den første udtalelse fra arbejdsskadestyrelsen fremgår bl.a.:

"...

Funktionsniveau

Har væsentlig nedsat arbejdsevne og har svært ved at arbejde mere end 4 dage om ugen. Tidligere været meget fysisk aktiv indenfor løb. Løber stadig, men finder det noget besværligt. Skal ofte tage smertestillende medicin efter løb. Føler selv, at hun er mindre oplagt socialt. Er i stand til husarbejde og andre praktiske gøremål.

...

Resume: og konklusion:

39-årig kvinde, tidligere rask, specielt rygrask, udsat for inddirekte højenergi traume februar 2000. har siden haft konstant hovedpine og nakkegener. Tilstanden er subjektiv stabil uden væsentlig bedring. Den objektive undersøgelse er normal. Der er ikke foretaget røntgenundersøgelse. Tilstanden skønnes stationær med mulighed for bedring. Der er en tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og aktuelle gener. Har forslået, at egen læge henviser til fysioterapi."

Den 9. december 2005 er det i lægejournalen indført, at sagsøgeren uændret har mange smerter fra nakken med hovedpine og at hun henvises til neurolog Per Schmidt Sørensen.

Af speciallægeepikrise udarbejdet af neurolog Per Schmidt Sørensen den 8. marts 2006 fremgår, at

"Patienten, som er 41 år, henvises af egen læge med henblik på

neurologisk vurdering.

Aktuelle: Patienten var for 3 uger siden udsat for et whiplash traume, og hun har siden haft hovedpine af spændingstype lokaliseret i nakken sv. t. nakke-/skulderåget....."

Af skadestueepikrise af 7. august 2007 fremgår, at sagsøgeren pådrog sig en skade under en løbetur den 6. august 2007. Skaden udviklede sig med bl.a. en blodprop i benet til følge, og sagsøgeren var som følge af uheldet sygemeldt fra uheldet og frem til januar 2008.

Af kommunalt journalnotat af 7. august 2008 fremgår, at sagsøgeren i forbindelse med en kontaktførelsesamtale oplyser, at hun er under skilsmisse og har det svært for tiden. Skånehensynene anføres som nedsat arbejdstid, varierende arbejdsstillinger og hensyntagen til koncentrationsbesvær ved stressende arbejdsopgaver. Der er mellem parterne enighed om, at dette er første gang, der omtales gener i form af koncentrationsbesvær.

Regnskabsoplysninger.

Af sagsøgerens regnskab for 2002 fremgår bl.a.

"...	2002	2001
Resultatet før finansielle poster	204.752	180.370
Finansielle omkostninger	-19.589	-23.864
Årets resultat	185.163	156.506"

Af et regnskab for kørelærer P. [redacted] for 2007 fremgår, at han i 2007 havde et resultat på 556.342 kr.

Der er under sagen tvist om, hvorvidt sagsøgerens gener hidrører fra ulykken i 2003, om der er årsagssammenhæng mellem ulykken i 2003 og det forhold, at sagsøgeren i 2008 tilkendes flexjob, om arbejdsskadestyrelsens udtalelse kan lægges til grund, størrelsen af årslønnen og om et eventuelt krav er forældet.

Forklaringer

K. [redacted] har forklaret, at hun på skadestidspunktet arbejdede som selvstændig kørelærer. Hun mener, hun startede selvstændig virksomhed i 2001. Hun arbejdede ikke fuld tid, fordi hun som nystartet var afhængig af, hvor mange elever hun havde. Da hun kom til skade, var hendes ordrebog endnu ikke fyldt op. Hun annoncerede og fik elever efter "mund til mund" metoden.

Ved ulykken i 2003 havde hun en elev med. De ventede for rødt lys og skulle til venstre. Hun så en dame, der skulle over, hvilket hun gjorde eleven opmærksom på. Da de begynder at trille fremad, så hun en bil komme hurtigt bagfra. Den bil skulle også til venstre. Bilen kørte op bag i dem. Hun steg ud.

Anhængertrækket havde medført, at der ikke var så store skader på bilen, der dog var blevet trukket lidt skæv. Hun indstillede kørslen resten af dagen. I løbet af dagen og natten fik hun tiltagende smerter og kontaktede derfor sin læge. Hun fik stærke hovedsmerte. Hun havde aldrig før haft hoved-smerter. Hun var også meget stiv og smerteplaget i nakken. Hun fortsatte sit arbejde i perioden efter, men kunne ikke få fuld tid til at fungere. Hun måtte sige nej til flere elever. Hun kunne slet ikke komme afsted om aftenene og overgav derfor sin teoriundervisning til sin kollega P. Hun stoppede som kørelærer, fordi hun havde for mange smerter og ikke kunne arbejde så meget, at det kunne løbe rundt økonomisk.

Hun havde oparbejdet gæld i håb om, at virksomheden ville ekspandere. Hendes forventning var, at hun ville nå op på samme niveau som sine kolleger.

Hun kom på arbejdsmarkedet, da hun var 15 år i en blomsterbutik. Efterfølgende var hun arbejdsdreng på en virksomhed. Da hun blev 18 år, blev hun bestyrer af en grillbar, indtil hun startede som konstabel i forsvaret, hvor hun var i 6 år. Herefter arbejdede hun som vagt og svømmelærer. Hun startede en managementuddannelse og tog en fitnessinstruktøruddannelse. Endelig kørte hun bogbus, indtil hun gik på barsel. Hun startede sin kørelærer uddannelse efter sin barsel. Det tog 1½ år for hende at gennemføre uddannelsen. Hendes lønniveau, før hun startede som kørelærer, husker hun ikke. Man kan godt være ansat kørelærer og får så typisk i 2014 niveau 500 kr/t. Man har ikke selv udgifter i den forbindelse.

I 2005 søgte hun flexjob, fordi hun kunne se, at hun ikke kunne opretholde så mange timer som forventet. Hun fik i første omgang afslag, hvilket hun var meget påvirket af, da hun ikke kunne se andre muligheder. Hun "løb kommunen på dørene" og det endte med, de ville arbejdsprøve hende. Efter endt arbejdsprøvning fik hun godkendt flexjob i 2008. Hun troede på, at revalideringen kunne lykkes, da arbejdet var mere afvekslende og ikke krævede så mange "hoveddrej". Hun forventede selv at kunne klare 20 timer efter revalideringen. Hun har ikke været arbejdsprøvet med mere end 30 timer om ugen.

I 1986, mens hun var i forsvaret, kom hun til skade med en brækket arm.

Hun var ikke udsat for en ulykke i februar 2006 som det ellers står anført i lægejournalen. Hun henvendte sig til sin læge i frustration over store smerter i nakke og hoved. Han henviste hende til neurologen. Hun tror, at det er en tryk- eller formuleringsfejl, når det af lægejournalen fremgår, at hun var udsat for en ulykke i februar 2006. Der burde have stået, at hun var udsat for en ulykke for 3 år siden og ikke for 3 uger siden.

I august 2007 faldt hun under en løbetur. Hun blev efterfølgende dårlig og tog på skadestuen. Hun fik trykket en vene og havde andre skader i foden.

Trykket på venen fremprovokerede en blodprop i benet. Hun fik blodfortyndende medicin og støttestrømpe. Der gik noget tid inden, hendes fod kom i bedring. Det har indflydelse på, hvor meget hun kan belaste sit ben. Det hæver op, hvis hun har belastet det ekstra meget ex. ved løb. Hun slog også hovedet i faldet. Hun har stadig gener fra benet i dag ved øget belastning. For eksempel hvis hun løber for langt. Nogle gange, når hun løber, har hun det skidt fra hoved- og nakkesmerter når hun kommer hjem. Andre gange opgiver hun helt at løbe.

Hendes psyke blev påvirket ved uheldet i 2003. Hun fik ikke sin nattesøvn og blev træt. Hun fik derfor svært ved at overskue tingene. Det var først efter ulykken, at hun fik svært ved at overskue datterens sygdom. Hun boede sammen med sin datters far i et år. Der var nogle uenigheder mellem dem, i forbindelse med de flyttede fra hiinanden.

I dag arbejder hun 20 timer som tilsynsførende i en rengøringsvirksomhed. Hun arbejder mest på kontorer, men kører ind imellem ud til kunder. Hun har kronisk hovedpine og nakkesmerter. Det er et flexjob med 2/3 tilskud.

De finansielle omkostninger, der fremgår af hendes regnskaber er udgifterne til bilen. Det er den eneste faste investering. Det var en gammel brugt mercedes. Den skulle tilbagebetales over 6-8 år. Afskrivningerne vedrører også bilen.

Før uheldet fik hun ydelser fra kommunen som følge af datterens sygdom.

Pd [REDACTED] har forklaret, at han er selvstændig kørelærer. Han startede i 2000 på deltid. Han startede på fuld tid i 2004. Hans ordrebog er fyldt op og han arbejder 45-50 timer om ugen. Han har ikke nogen ansatte. Hans driftsresultat i 2007 er bygget op over en periode på 1-2 år. Kørelærebranchen er en følsom branche med engangskunder.

Han lærte sagsøgeren at kende, da hun blev medlem af kørelærerforeningen i 2001. De begyndte hurtigt at samarbejde. De havde egne elever, men skiftedes til at tage teoritimerne. Det var et gnidningsløst samarbejde.

Her på egnen betaler man 400 kr/t hvis man skal ansætte hjælp. I 2003 var det ca. 350 kr./t. Den, man ansætter, skal selv lægge bil til. I 2003 var der 15-20 kørelærere i Randers by.

Han havde, kort tid efter han startede på fuld tid, en indtægt på 200-300.000 kr. om året. Han markedsfører sig med annoncer i ugeblade, idrætsforeningsblade og efter "mund-til-mund" metoden.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort gældende, at der skal ske genoptagelse af sagsøgerens erstatningssag i relation til sagsøgerens krav om erhvervsevnetab jf. erstat-

ningsansvarslovens § 11, jf. § 5 til 7. Afgørende for, om der kan ske genop-tagelse, er, at der er sket en væsentlig ændring af de faktiske omstændighe-der, der blev lagt til grund, da erhvervsevnetabet blev vurderet første gang. I Arbejdsskadestyrelsen første vurdering af 22. februar 2006 blev erhvervsev-netabet vurderet på baggrund af den arbejdsmæssige situation sagsøgeren var i på daværende tidspunkt. Det blev således lagt til grund, at sagsøgeren kun-ne revalideres til lastvognskørelærer. Det blev lagt til grund, at sagsøgeren havde gener i form af ubehag i nakken, konstant hovedpine, træthed og stiv-hed i nakken. Disse gener stemmer overens med de gener, som Retslægerå-det ligeledes har vurderet, at der er årsagsforbindelse til jf. således besvarelse af spørgsmål 1 samt spørgsmål 4 og 5. Retrospektivt må det konstateres, at vurderingen at sagsøgerens arbejdsevne har været for optimistisk, idet man efterfølgende måtte erkende, at sagsøgeren ikke har kunnet indfri de forvent-ninger, man havde til hendes arbejdsevne, da man bevilgede revalideringen. Således er sagsøgeren siden bevilget fleksjob den 24. juni 2008. Dette stem-mer meget godt overens med Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 6 og spørgsmål G, hvorefter kroniske smerter kan medføre aftagende funktionsni-veau. Sagsøgeren har skånehensyn i form af nedsat arbejdstid, varierende ar-bejdsstillinger og der skal tillige tages hensyn til koncentrationsbesvær, lige-som sagsøger ikke kan håndtere stressende arbejdsopgaver. Det er således en yderligere reduktion af sagsøgerens erhvervsevne, som har resulteret i fleks-job.

Efter Retslægerådets svar på spørgsmål 8 må det lægges til grund, at ulykken i 2003 er hovedårsag til sagsøgerens gener i form af hovedpine, nakkesmer-ter og træthedssyndrom. Det er netop disse forhold, der fører til, at sagsøge-ren bevilges fleksjob. Arbejdsskadestyrelsen har hele 5 gange fastholdt, at erhvervsevnetabet er 35 %, dette også efter de blev bekendt med retslægerå-dets besvarelse og løbeulykken i 2007. Det må på grundlag af Arbejdsskade-styrelsens udtalelser lægges til grund, at arbejdsskadestyrelsen ikke har fun-det anledning til at antage, at ulykken i 2006 har haft nogen forværende ind-flydelse på sagsøgerens erhvervsevne, og der er efter sagsøgerens forklaring desuden ikke grundlag for at tro, at der overhovedet har været en ulykke i 2006. Der er derfor årsagssammenhæng mellem ulykken i 2003 og det for-hold, at sagsøgeren i 2008 bevilges fleksjob.

Når der foreligger årsagssammenhæng mellem ulykken i 2003 og det forhold, at sagsøgeren i 2008 bevilges fleksjob, bestrides det, at der er grundlag for at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens seneste vurdering af erhvervsevnetab-et. Arbejdsskadestyrelsen, der har særlig sagkundskab i relation til at fast-sætte erhvervsevnetab, har foretaget en vurdering efter erstatningsansvarslo-ven. Arbejdsskadestyrelsens vurderingen må derfor lægges til grund, med-mindre der er sikkert grundlag for at tilsidesætte denne. Sagsøgte har ikke ført bevis for, at der foreligger et sådan sikkert grundlag. Arbejdsskadestyrel-sens vurdering understøttes af Retslægerådets besvarelse og de øvrige lægeli-ge bilag.

Fastsættelsen af erstatningen skal ske på grundlag af sagsøgerens årsløn, der, fordi sagsøgeren var nystartet selvstændig på ulykkestidspunktet, skal fastlægges efter et et skøn, jf. erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2. Det skøn, der udøves, skal give et retvisende billede af sagsøgerens arbejdskrafts værdi på skadestidspunktet. Perterne har allerede tidligere, i forbindelse med den oprindelige afslutning af sagen, aftalt at lægge en årsløn på 270.000 kr. til grund. Ved beregningen af den yderligere erhvervsevnetabserstatning skal denne årsløn lægges til grund efter opregulering til 2012-tal samt afrunding til nærmeste 500 jf. erstatningsansvarsloven § 15. Det bestrides, at der ikke er taget højde for afskrivninger ved sagsøgerens fastsættelse af årslønnen. Til støtte for de subsidiaire påstande har sagsøgeren gjort gældende, at der skal beregnes et gennemsnit af den indtægt sagsøgeren havde som selvstændig i de 2 år før ulykken, mere subsidært på grundlag af vikarprincippet.

Det bestrides, at der er indtrådt forældelse. Forældelsesfristen skal regnes fra det tidspunkt, hvor der kan konstateres en væsentlig ændring. Ændringen af de faktiske omstændigheder sker på det tidspunkt, hvor sagsøgeren blev bevilget fleksjob. Først på dette tidspunkt ligger det fast, at forudsætningen for den første vurdering af erhvervsevnetabet har ændret sig. Tilkendelse af fleksjob sker den 25. juni 2008. Fristen er afbrudt ved sagsanlæg den 20. februar 2012, og således inden suspensionsaftalens udløb den 1. marts 2012.

Sagsøgte er, jf. erstatningsansvarsloven § 16, forpligtet til at betale rente fra den 11. maj 2011, som er en måned efter, at sagsøgte modtog vurderingen fra Arbejdsskadestyrelsen.

Sagsøgte har gjort gældende, at der ikke siden sagens afslutning den 22. december 2006 er sket en sådan ændring af sagens faktiske omstændigheder, at betingelserne for genoptagelse efter erstatningsansvarslovens § 11, stk. 1 er opfyldt. Genoptagelse må således forudsætte, at sagsøgeren godtgør, at negative ændringer af sagsøgerens erhvervsmæssige muligheder er forårsaget af følger af færdselsuheldet den 17. februar 2003. Det må på baggrund af Retsslægerådets svar på spørgsmålene C og D i besvarelse af 5. december 2012 lægges til grund, at der ikke i tiden efter maj 2006 og 22. december 2006 er indtrådt nogen forværring af de helbredsmæssige gener, der kan henføres til påvirkninger i forbindelse med lavenergikollisionen den 17. februar 2003. Heller ikke Arbejdsskadestyrelsen har fundet grundlag herfor i den méngrad, der blev fastsat allerede ved styrelsens vejledende udtalelse af 22. februar 2006. Sagsøgeren har ikke godtgjort, at det forhold, at hun i 2008 visiteres til et fleksjob, er forårsaget af de gener, der måtte kunne relateres til færdselsuheldet. Udviklingen kan tvangsfrit forklares som forårsaget af uheldet uvedkommende forhold, herunder færdselsuheldet i 2006, en fodskade i 2007, skuldergener samt både før og efter depression, tillige med en lang række andre forhold fremhævet af [REDACTED] Forsikring A/S i brev til Arbejdsskadestyrelsen af 11. juli 2013. Det bestrides, at sagsøgeren har godtgjort en sådan sammenhæng, hvortil bemærkes, at Arbejdsskadestyrelsens vurdering efter sagsøgtes opfattelse ikke er i overensstemmelse med almindelige bevisret-

lige principper, og at vurderingen, som det ofte er set, må antages at være påvirket af bevislempelsesreglen i arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2. Der er ikke efter almindelige erstatningsretlige bevisregler etableret en klar sandsynlighedsovervægt for den påståede sammenhæng.

Et eventuelt krav, der kan relateres til færdselsuheldet den 17. februar 2003, var på tidspunktet for sagsøgte meddelelse af suspension i mail af 24. juni 2011 allerede forældet. Suspensionen kan ikke tages som udtryk for, at sagsøgte skulle have givet afkald på at gøre allerede indtrådt forældelse gældende. Det bestrides, at en mulig forværring er indtrådt så sent, at der er grundlag for at antage, at et supplerende erstatningskrav ikke er forældet.

For så vidt angår opgørelsen af kravet bestrides det, at der er grundlag for at fastsætte sagsøgerens årsløn med relation til uheldet den 17. februar 2003 til kr. 270.000 som påstået. Der er mellem parterne enighed om, at årslønnen bør fastsættes efter erstatningsansvarslovens 7, stk. 2. Årsløn fastsat efter erstatningsansvarslovens 7 tilsigter at ramme et beløb, der er udtryk for værdien af en persons indtjeningspotentiale på skadestidspunktet, hvilket sker efter en retrospektiv vurdering og i den sammenhæng uden regulering for prisudviklingen i året inden skaden. Sagsøgeren har ikke ved fremlæggelse af regnskabsmateriale, budgetter eller andet godtgjort, at hendes indtjeningspotentiale modsvarer en årsløn som påstået, og indtjeningen i årene inden skaden giver ikke nogen indikation for et sådant indtjeningspotentiale.

Beregningsmæssigt må en eventuel supplerende erhvervsevnetabserstatning anses for forfaldet den 28. april 2011, som er 30 dage efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse, jf. erstatningsansvarslovens § 16, og med dette udgangspunkt kan en supplerende erhvervsevnetabserstatning beregnes til kr. 308.000. En erstatningsudmåling på basis af sagsøgerens indtjening i kalenderåret inden skaden vil føre til en mererstatning på kr. 205.200. Det bestrides, at der er grundlag for, med henvisning til en anden kørelæres indtjening, at fastsætte årslønnen som sket, hvortil bemærkes, at det er almindeligt kendt, at der i liberale erhverv er store variationer i resultatet af virksomheden.

Rettens begrundelse og afgørelse

Der er mellem parterne enighed om, at den oprindelige erstatningssag blev afsluttet den 22. december 2006, at første suspensionsaftale blev indgået den 24. juni 2011 og herefter løbende forlænget, samt at sagen er anlagt inden suspensionsfristens udløb.

Efter formuleringen af sagsøgerens advokats henvendelse til sagsøgte den 24. juni 2011, hvor sagsøgte anmodes om at bekræfte, at "der ikke indtræder forældelse den 25. juni 2011", sammenholdt med, at det specifikt af de efterfølgende forlængelser af suspensionsaftalen fremgår, at den alene omfatter krav, der ikke allerede er forældede, lægges det til grund, at suspensionsafta-

len ikke omfatter krav, der allerede var forældede på tidspunktet for suspensionsaftalens indgåelse. Afgørende for, om sagsøgerens krav er forældet, er således, jf. rentelovens § 3, stk. 2 sammenholdt med erstatningsansvarslovens § 11, stk. 1, om sagsøgeren mere end 3 år forud for den 24. juni 2011 var eller burde være bekendt med, at sagens faktiske omstændigheder havde ændret sig væsentligt i forhold til dem, der blev lagt til grund ved sagens afslutning den 22. december 2006.

Forældelsesfristen skal regnes fra det tidspunkt, hvor den væsentlige ændring i de faktiske omstændigheder var eller burde være kendt. Det er i den forbindelse ikke afgørende, hvornår sagsøgeren formelt blev tilkendt fleksjob.

Af kommunalt journalnotat af 22. juni 2005 fremgår, at sagsøgeren under en samtale forud for notatets datering oplyser, at hun kun kan arbejde 20 timer om ugen og at hun ønsker at fastholde sin ansøgning om flexjob.

Af egen læges journal af 9. december 2005 fremgår, at hun uændret har mange smerter fra nakken med hovedpine og stadig kun kan arbejde 20 timer om ugen.

Af neurolog Per Schmidt Sørensens erklæring af 8. marts 2006 fremgår, at sagsøgeren har været nødt til at skære ned på antallet af arbejdstimer på grund af hovedpine forårsaget af et wipplash traume og at hun aktuelt arbejder 4 timer om dagen og 15 timer om ugen.

Af kommunalt journalnotat af 9. maj 2007 fremgår, at sagsøgeren oplyser, at hun er overbevist om, at hun ikke kan klare ordinær beskæftigelse efter afslutningen af sin uddannelse, og at hun kun tror på en arbejdsindsats på 15-20 timer ugentlig. Sagsbehandleren anfører i notatet, at det efter hendes vurdering er realistisk at tro, at det ender med et flexjob.

Af kommunalt journalnotat af 3. juli 2007 fremgår, at det aftales med sagsøgeren, at der skal etableres en virksomhedspraktik for sagsøgeren, således at der bl.a. kan ske en afklaring af skånehensyn og timetal.

Af kommunalt journalnotat af 24. januar 2008 fremgår, at det aftales med sagsøgeren, at hun opstartes i virksomhedspraktik med 20 timer om måneden den første måned og herefter med forsøg på optrapning i muligt omfang. Sagsøgeren må imidlertid ofte sendes hjem før arbejdstids ophør.

Sagsøgeren blev den 23. juni 2008 indstillet til flexjob i henhold til en ressourceprofil, der havde været sendt til høring hos sagsøgeren. Af indstillingen fremgår, at denne sker med udgangspunkt i, at sagsøgeren kan arbejde 20 timer om ugen.

Retten finder det herefter bevist, at sagsøgeren allerede i 2005 og i hvert fald mere end 3 år før suspensionsaftalens indgåelse har været bekendt med de

faktiske omstændigheder, der kunne begrunde en genoptagelse af den tidligere afsluttede erstatningssag. Det eventuelle krav, hun måtte have, er derfor forældet.

Allerede derfor tages sagsøgtes påstand om frifindelse til følge.

Sagsomkostningerne er fastsat eksklusive moms til dækning af sagsøgtes udgift til advokatbistand. Der er ved fastsættelsen ud over sagens udfald lagt vægt på sagens alder, værdi og omfang, herunder særligt antallet af forelæggelser for Arbejdsskadestyrelsen og at sagen har været forelagt Retslægerådet.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, [REDACTED] Forsikring A/S, frifindes.

Sagsøgeren, K [REDACTED] skal inden 14 dage til sagsøgte, [REDACTED] A/S, betale sagens omkostninger med 55.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8a.

Mette Langborg
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Randers, den 7. april 2014.

Rebekka Kroer, retsassistent